

A körforgásos italcsomagoláshoz vezető egyenes út

Közös álláspont | október 2022

A körforgásos italcsomagolás olyan (egyszer használatos vagy újratölthető) csomagolás, amelyet szelektíven, nagy mennyiségben gyűjtenek, zárt láncot alkotva többször újratöltenek vagy újrahasznosítanak. Az új termék nagy százalékban, italcsomagolásból származó újrahasznosított anyagot kell, hogy tartalmazzon, ezáltal hozzájárulva az anyagi erőforrások hatékonyságához és a szemét megelőzéséhez.

Az Európai Bizottság a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK irányelv (PPWD) felülvizsgálatának célja a megelőzés, az újrahasznosítás, az újrafeldolgozás, valamint az újra használatra és az újrahasznosíthatóságra való tervezés további fokozása. Ez lehetőséget kínál arra, hogy a körforgásos italcsomagolásban rejlő lehetőségeket még jobban kiaknázzuk a zárt körforgású újrahasznosítás és a nagyobb mértékű újrafelhasználás irányába történő elmozdulás elősegítéséhez szükséges intézkedések végrehajtásával.

Ezzel az állásfoglalással szeretnénk rávilágítani ambíciónkra és annak fontosságára, hogy 2029-re 90%-os szelektív gyűjtési arányt tűzzünk ki az italcsomagolások újrahasznosítására, és hogy betétdíjas visszavételi rendszereket (DRS) vezessünk be azokban a tagállamokban, amelyeknek nem sikerül megvalósítani azokat a köztes mérföldköveket, melyek hozzájárulnak a 90%-os gyűjtési teljesítményhez. Tisztában vagyunk vele, hogy néhány kivételes esetben, piaci torzulások léphettek fel a közelmúltbeli globális válságok (pl. Covid-19 és az ukrajnai háború) következtében, így egyes tagállamoknál esetenként némi rugalmasság indokolt.

Javaslatunk kettős: A 90%-os szelektív gyűjtési cél + DRS olyan bevált megoldást kínál, amely jó a gazdaságnak, a munkahelyeknek és Európa ellenálló képességének az erőforrások biztosítása és az energiatakarékosság terén. Ez egy lehetőség arra, hogy jelentősen és érdemben csökkentsük a szűz erőforrások iránti igényt.

A palackból palackba és konzervdobozból konzervdobozba történő újrahasznosítás éves szintű pozitív környezeti hatása exponenciálisan növekszik évről évre, a zártláncú körforgás erejének köszönhetően. A körforgásból származó előnyökre most van szükség, egy olyan példátlan időszakban, amikor az üvegházhatású gázok, valamint az erőforrások és az energia iránti igény nagymértékű csökkentését kell terveznünk.

Kettős javaslat: a cél 90%-os szelektív gyűjtési arány az összes italcsomagolóanyag esetében és DRS

A bizonyítékok egyértelműek és meggyőzőek: a 90%-os szelektív hulladékgyűjtési arány elérése számtalan előnnyel jár a szemét csökkenése, az alacsonyabb karbonlábnyom és az erőforrás-hatékonyság exponenciális növekedése tekintetében. E bizonyítékok alapján:

- Javasoljuk, hogy az egész EU-ban vezessék be a 90%-os szelektív gyűjtési célértéket az újrahasznosítható italcsomagolásokra, beleértve a műanyag palackokat, fémdobozokat, üvegpalackokat és egyéb újrahasznosítható italcsomagolásokat. Valamennyi italcsomagolást hatékonyan és eredményesen újrafelhasználni vagy (méretaránya) másodlagos nyersanyaggá kell újrahasznosítani, hogy aztán az egész EU-ban elsődleges helyettesítő anyagként lehessen felhasználni. A 90%-os szelektív gyűjtési cél magasabb újrafeldolgozási arányt és a csomagolások újrahasznosított tartalmát fogja biztosítani, ha olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek a csomagolóanyagot visszacsatornázzák a zártláncú (palackból palackba és dobozból dobozba) alkalmazásokba.

- Támogatjuk a DRS bevezetését a műanyag palackok (PET és HDPE) és a fémdobozok esetében is. Az üvegpalackok esetében a körforgást a szelektív gyűjtés magas szintjével, az újrahasznosított tartalom magas szintjével és az újratölthető palackok magas vagy növekvő arányával lehet elérni. Ha a körforgás e három kritériuma teljesül, az üveg italos palackok mentesülhetnek a nemzeti DRS alól. A műanyag palackok és alumíniumdobozok mellett az üvegpalackok gyűjtéséről szóló döntést nemzeti szinten, a nemzeti körülmények alapján kell meghozni. Ezen túlmenően minden új DRS-t egy sor kötelező minimumkövetelmény alapján kell kialakítani a hatékonyság és a teljesítmény maximalizálása érdekében. A már meglévő, 90%-os vagy azt meghaladó begyűjtési arányt elérő DRS-rendszerek számára lehetővé kell tenni, hogy jelenlegi felépítésükben működhessenek tovább, ha úgy kívánják.

Miért 90%-os a célérték?

Ez az ambiciózus célkitűzés az olyan élenjáró országokban, mint Dánia, Finnország, Németország, Norvégia és Litvánia, már működő, DRS-ek által elért újrahasznosítási arányokon alapul.

Az összes italcsomagolásra vonatkozó 90%-os célérték megállapítása biztosítja, hogy minden egyes ország robusztus elkülönített gyűjtési rendszert vezessen be, amely nemcsak a célok elérésére és a szemét csökkentésére összpontosít, hanem az anyagok zártláncba történő visszaforgatására is, ezáltal megelőzve a hulladék keletkezését és többszörösen helyettesítve a eredeti alapanyagokat másodlagos újrahasznosított tartalommal.

Vegyük figyelembe, hogy minden 10 forgalomba hozott italcsomagolásból kilencet összegyűjtenek és újrahasznosítanak, hogy új palackokat vagy dobozokat készítsenek belőlük, amelyeket újra el lehet adni. Ebből további 90%-ot gyűjtenek be zártláncú újrahasznosításra, és a körforgás folytatódik. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a használt tárolóedényekből többször is új tárolóedényeket nyerhetünk, azzal a feltétellel, hogy az anyagokhoz való elsőbbségi hozzáférés biztosított.

A DRS 90%-os szelektív gyűjtést és teljes körforgást tesz lehetővé

A legtöbb uniós országban a DRS az egyetlen eszköz arra, hogy az italos tárolóedények begyűjtése meghaladja a 90%-ot. Ezek a rendszerek az újrahasznosítási arány és a begyűjtött anyagok minősége tekintetében következetesen bizonyították, hogy a nem DRS-programoknál jobb teljesítményt nyújtanak.

Ezen előnyök felismerése miatt egyre több ország kötelezi el magát a DRS mellett, vagy új jogszabályok elfogadásával a bevezetés érdekében, vagy a meglévő jogszabályok módosításával, hogy kiterjesszék programjaik hatályát. Csak ebben az évben Hollandiában és Németországban kibővítették a meglévő programokat, Szlovákiában (2022 januárja), Lettországon (2022 februárja) és Máltán (2022 novemberben) pedig új DRS-t vezettek be, és számos más ország is tervezi a bevezetést a következő két-három évben, köztük Románia, Magyarország, az Ír Köztársaság, Portugália, Ciprus, Görögország és Ausztria.

Ahogy nő a fogyasztói kereslet, és egyre több vállalat kötelezi el magát az újrahasznosított anyagok felhasználása mellett termékeiben és csomagolásaiban, paradox helyzet alakul ki: nincs elég jó minőségű begyűjthető, újrahasznosítható anyag az italgyártók részére, megnövekedett keresletet kielégítésére. A DRS megoldást kínál erre a paradoxonra azáltal, hogy biztosítja a zártláncú újrahasznosításra alkalmas tiszta anyagáramot, azáltal, hogy az anyagokat úgy gyűjti és kezeli, hogy minimálisra csökkenti a szennyeződést és biztosítja a kiváló minőségű eredményt.

A DRS mint az újrafelhasználás kapuja

A DRS a magas újrafeldolgozási arányok előmozdítása mellett kapuként szolgálhat a visszaváltható, újratölthető italcsomagolások elterjedéséhez, mivel olyan felületet hoz létre, amely kedvez a fogyasztóknak az újrafeldolgozás vagy újratöltés céljából történő visszaváltásnak. Amint azt számos országban, például Németországban, Észtországban, Finnországban, Litvániában és Hollandiában tapasztalták, a visszavételi infrastruktúra és a DRS egyéb funkciói az egyszer használatos és az újratölthető tartályok esetében együtt élhetnek. Ha megvalósítható és ahol ez ésszerű, ez támogathatja a visszaváltható, újratölthető csomagolások gyűjtését (az Ellen MacArthur Alapítvány által "return on-the-go"-nak nevezett [1]), mivel a fogyasztóknak mindkét csomagolási típust ugyanazon visszavételi pontokon kell leadniuk.

[1] Újrafelhasználás - a csomagolás újragondolása | New Plastics Economy
(thirdlight.com) megosztása: <https://emf.thirdlight.com/link/rzv910prtn-tfiulo/@/#id=1>

A DRS csökkenti a szemetet

A DRS egy másik kulcsfontosságú előnye - amely nem érhető el nélküle - a szemetelés csökkenése. Európában, Amerikában és Ausztráliában számos [független tanulmány](#) készült, amelyek a DRS-nek a szemetelésre gyakorolt hatását mérték. Ezek mind azt mutatják, hogy a DRS bevezetése után jelentősen csökken az italcsomagolások szemetelése.

Most van itt az idő

A világ éghajlati válságban van, és óceánjainkat elárasztják az egyszer használatos hulladékok. Az italtartályok megtestesült energiával rendelkeznek, amely zártláncú újrahasznosítással és újrafelhasználással maximálisan megőrizhető.

Itt az ideje, hogy olyan intézkedéseket hajtsunk végre, amelyek bizonyítottan működnek, és amelyeket az ipar, a kormányok és a nyilvánosság támogat. A 90%-os szelektív gyűjtési cél és a DRS olyan bevált megoldások, amelyek nemcsak a környezet, hanem Európa gazdasága, munkahelyei és erőforrás-biztonsága szempontjából is előnyösek.

Támogatjuk a DRS-t, mivel a legtöbb tagállamban nincs más eszköz arra, hogy rövid időn belül, tartós teljesítmény mellett elérjük a 90% feletti szelektív hulladékgyűjtést. A legtöbb uniós tagállam már tudja ezt, amint azt az a 18 ország is bizonyítja, amelyek már most is azon vannak, hogy 2025-re kiépítsék és működtessék a DRS-rendszert. A DRS a magas újrahasznosítási arány és a maximális körforgás mellett lehetővé teszi a több újratölthető termékre való áttérést is, ha annak környezeti értelme van.

A bizonyítékok egyértelműek, és igazolják a 90%-os célérték és a DRS többszörös előnyeit az italcsomagolások esetében a kevesebb szemét, a kevesebb hulladék, a kevesebb szén-dioxid-intenzív nyersanyag-felhasználás és az idővel exponenciálisan növekvő erőforrás-hatékonyság tekintetében. Az Európai Bizottságnak tökéletes lehetősége van arra, hogy ambiciózus legyen, és az italcsomagolásra vonatkozó 90%-os szelektív gyűjtési célérték és DRS bevezetésével világelső legyen.

Ezt a dokumentumot a nem kormányzati szervezetek (NGO-k), az ipar és a civil társadalom számos érdekeltje támogatja, amelyeket az alábbiakban írunk alá: